

Danmark

Det sædelige Forfald. „Kr. Dgbl.” af 7. Juli skriver bl. a.: Det, der er sket, er slet ikke dette, at de unge Piger er blevet angrebet af en moralsk spansk Syge, af noget, der enten ligger i Luften eller er blevet indført af de fremmede Søfolk. Nej, det er kun en for Offentlighedens Øjne sket Afsløring af en dyb sædelig Forfaldstilstand, og kunde denne Afsløring med dens uhyggelige Enkeltheder hjælpe til at vække de hidtil sovende, hvad enten det er den offentlige Mening eller Forældrene og Hjemmene, da vilde en hel Del være vundet.

Folketingsmænd Pinstrup pegede for nogen Tid siden i Folketinget paa den uøselige Forbindelse, der er mellem vort Folks sædelige og moralske Slaphed og den nedbrydende Litteratur og Presse. Man lo ad ham i Tinget, og siden haaned man ham i Pressen, som man altid er rede til at gøre det fra den Klike, der nu i over en Menne-skealder har arbejdet grundigt paa at gøre de moralske Værdier flydende og saa at frarøve vort Folk den sædelige Ballast, uden hvilken det vil ende med, at vi synker ned i et bundløst Dyb af Fordærvelse.

Naar der i den alvorlige Del af den københavnske Presse og i Provinspressen — til Provinspressens Ære maa det siges, at Storstyrelsen af den i denne Sag staar paa de opbyggende Krafters Side — er peget paa den dybe sædelige Raadenskab i København, søger man fra den nedbrydende Presses Side enten helt at gaa uden om de foreliggende Kendsgerninger: de mange „Ægteskabsbrud, de mange „uægte” Barnefødsler, de mange kønssyge, eller ogsaa prøver man at drukne det hele i Grin. Hvis man da ikke et Øjeblik maskerer sig som Alvorsmand og fremstiller det hele som en lille bigot Floks Forsøg paa i politisk Ojemed at saa Splid og Mistro mellem By og Land.

Store Dele af vor Ungdom er slap og sløj og uzidelig og vantreven i Stedet for mandig og rank og ren og flittig. Og saaledes har den københavnske kvindelige Ungdom mødt de særlige Fristelser, der kom med de fremmede Skarer.

De fremmede Nationer, der har sendt os deres Søfolk, har ikke Ære af dem — tror man nogen for Resten, at de danske Matroser vilde have været bedre under lignende Forhold? — men vi maa slaa Øjnene ned og sige, at vi har dyb, dyb Skam af vore unge Piger.

Næste Dag skriver samme Blad: I „Social-Demokraten” har en kvindelig Arbejder skrevet nedenstaaende Artikel. Efter alt at domme er der ingen Overdrivelse i hendes Skildring, hvad enten hun taler om Overklassens unge Kvinder eller om de unge Fabrikarbejdere.

Hun giver imidlertid blankt op med Hensyn til de Forholdsregler, der vil være at tage, hvis der skal indtræde en Forbedring. Noget af det første, der maa ske, er, at Hjemmene og den offentlige Mening bliver rusket op og kommer til at se Faren, og maaske rent instiktivet har Artiklens Forfatter leveret et godt Bidrag hertil, et Bidrag, hvis Betydning er saa meget mere værdifuldt, som det fremkommer i „Social-Demokraten”, hvor det er en Sjældenhed at høre saadanne Toner.

Artiklen lyder saaledes: „En Typograf skriver sidste Søndag, at Tønen blandt de unge Kvinder muligvis er værre end blandt Mænd. Og heri har han vistnok Ret. Jeg, der en Tid har arbejdet som Opvartningsjomfru ved Selskaber rundt i mange Overklassehjem, har haft rigelig Lejlighed til at høre baade Mænds og Kvinders Samtaler efter de bedre Midt-dage (for en Opvarterske ge-

nerer man sig ikke!). Og jeg forbavsedes de første Gange over den frække Fripostighed, som navnlig de unge Piger saa skamløst reklamerer med. Disse 16—17-aarige med „Barn-dommens Uskyld” over runde Kinder, afslørede her sig selv som meget vidende, raffinerede Tøse. I disse Aabenhartighedens Stunder, da de efter fin Mad og hed Vin sladrede ugenert, lagde de sig ubemærket alle Demimondens Vaner til. Deres skrigende eller skraldende Latter — deres Eder — deres frække Blik — deres indbyrdes Dans — deres hele Konversation — var altsammen Demimondevesen i Renkultur, en ormstakket Frugt af hele Gullasch-tidens Ødselhed og Raffinement.

De er Overklassens Tøse. Og hvorledes staar det saa til paa adskillige Arbejdspladser? Ja, jeg skal forklare lidt herom. Jeg arbejder for Tiden paa et Værksted, hvor vi er 14 Kvinder. De 5 af disse hører bevislig til Nattens letlevende Damer, hvad de heller ikke lægger ringeste Skjul paa, og de betragter kun Arbejdet som et Beskyttelsesmiddel mod Politiet. Disse Piger forraaer Tønen i en utrolig Grad. Deres Sprog er den tarveligste Jargon med ideelige Hentydninger til det ob-skøne. Deres Optræden er fræk. De møder ofte kendeligt paa-virkede af Spiritus, og om Aftenen stiller 3—4 eller flere blege, unge Fyre med Sixpence og glatbarberede Nakker udenfor Fabrikken for at hente deres Damer.

Disse Piger betragter det som en Æressag ogsaa at forlokke andre paa Arbejdspladsen. De lægger Mærke til dem, der ler højt ad de tarveligste Vittigheder og som gaar mest udfordrende klædt. Og naar man som her sidder Side om Side i det samme Lokale, har disse Piger da et let Spil. Flere end en af dem, som før har været hæderlige Arbejdere, slaar nu mistænkeligt om sig med Penge og gaar klædt med ét Raffinement, der synes at stamme fra andre Kilder end Ugelønnen.

Høstudsigterne midt i Juli. Betydelig Bedring for hele Landet. Statistisk Department offentliggør 19. Juli Resultatet af Beretningerne fra 90 Sagkyndige om Høstudsigterne den 15. Juli. Og det kan heldigvis fastslaaes som Hovedresultat, at Udsigterne er væsentlig forbedrede siden sidste Beretning.

For alle Sædafgrøder er der Stigning i Udbyttebødmelsen og for Øernes Vedkommende tegner det nu overalt til godt og vel Middelbøst. For Jylland er Totalbilledet knapt saa godt. Men det er i Virkeligheden dog kun Rugen, for hvilken der i Øjeblikket er Udsigt til en Høst, der ligger nævneværdig under det sædvanlige; hvis den Fremgang, som har været konstateret siden 14. Juni fortsættes, synes der imidlertid at være Mulighed for, at Rugen ogsaa i Jylland inden Høst kan naa op til det normale.

For Rodfrugterne er Forskellen mellem Forholdene paa Øerne og i Jylland endnu mere fremtrædende. Medens Øerne i Tiden fra 1. til 15. Juli viser udelukkende Fremgang, er der i Jylland ingen saadan at spore, snarere Tilbagegang; Sukkerroerne — en Afgrøde, der i Sammenligning med Øerne dyrkes meget lidt i Jylland — er den eneste Afgrøde, der viser nogen Fremgang; og for Kartoffeldyrkningen, som i Jylland spiller en langt større Rolle end paa Øerne, er Udsigterne nu for Jyllands Vedkommende snarere for Nedadgaende, men ligger dog stadig i Nærheden af Middel. Ligeledes synes Foderroerne i Jylland at have ondt ved at forvinde Tørkens Virkninger; paa Øerne viser Udsigterne for disse Afgrøder nu stærkt i Retning af Middelbøst.

For Hø- og Græsmarkernes Vedkommende er der baade paa Øerne og i Jylland

til Dels betydelig Fremgang, hvad Mængdeudbyttet angaar; navnlig Græsmarkerne synes nu at love tilstrækkelig Græsning, derimod viser Indberetningerne om Høets Kvalitet paa Øerne nu mindre Tal end de pr. 1. Juli meddelte.

Holmens Kirke, København, er for Øjeblikket (12. Juli) taget i Besiddelse af en Skare Haandværkere, som har gjort den ærværdige Kirkes Indre næsten ukendelig. I Tværskibet er rejst et mægtigt Træstills, der bærer en Platform, paa hvilken Murerne færdes med Koste og Spande, højt oppe under Loftet. Baade Alter, Prædikestol og Orgel er dækket omhyggeligt til med Preseninger og Papir.

Restaureringen vil staa paa endnu en Maaned Tid, og naar den er til Ende, vil den gamle Kirke fremtræde i en ny og smuk Skikkelse.

Otte Dage paa Højskole. København, den 14. Juli, 1919. Ligesom tidligere har Københavns Højskoleforening ogsaa i Aar planlagt en Række Ottedages Sommermøder paa forskellige Højskoler Landet over. Denne Gren af Foreningens Arbejde synes ogsaa i Aar at skulle faa betydelig Tilslutning.

Af de syv Skoler, paa hvilke der i Aar holdes Møder, er saaledes — efter hvad der meddeles „Natt.” — de 2 allerede besatte. Paa de øvrige er der endnu nogle faa Pladser tilbage.

Disse Møder holdes ikke alene for at skaffe Københavnerne et billigt Landophold i Landets skønneste Egne, men navnlig for at give dem Lejlighed til at lære vore Højskoler og deres Arbejde at kende. I Mødernes Program indgaar derfor 2—3 Foredrag daglig. Leg, Op-læsning, Sang, Musik, Udflugter, etc., hvorigenom Deltagerne kan faa et Indtryk af Livet paa en Højskole.

Møderne besøges af Folk af alle Samfundslag og Livsstillinger, baade unge og ældre. De star aabne for alle, som interesserer sig for Livet paa en Folkehøjskole.

Danske Studier i Amerika. Der er, skriver „Natt.”, gennem Dansk-amerikansk Selskab i Forbindelse med The American-Seandinavian Foundation, hvis Sekretær Dr. Leach for Øjeblikket er paa Rejse i de skandinaviske Lande, blevet oprettet 5 Stipendier a 1000 Dollars aarlig i fem Aar til bedste for unge Danske, som vil søge Uddannelse ved de amerikanske Universiteter eller Højskoler.

Det er et betydningsfuldt Skridt, der hermed er foretaget i Retning af den almindelige Udveksling af Studenter, som ogsaa her hjemme har været saa stærkt paa Tale, og som det er i høj Grad ønskeligt at give et saa vidt Omfang som muligt; og man maa være de Mænd taknemmelige, hvis Offervillie har gjort det muligt at oprette disse Legater.

Amerikanske Universitetsforhold, som Dr. Leach for nylig gav en Skildring af i et udmærket Foredrag her i Byen, rummer saa meget nyt og saa mange for Udlændinge incenterende Momenter, at et Ophold paa 5 Aar ved en af de amerikanske store Højskoler, sikkert vil blive af allerstørste Betydning for Stipendiaterne og derigennem for det Land, hvor de siden skal gøre deres Gerning.

Stort københavnsk Kommunelaan, 15 Millioner Dollars. I alle de Aar, der er gaaet siden Verdenskrigens Udbrud, har Københavns Kommune, naar den maatte søge Laan, været henvist til det hjemlige Laanemarked. Nu forbereder Kommunen efter Forlydende et nyt stort Laan, som hentes i Amerika.

Krigstidens høje Priser og Dyrtidsforanstaltninger har trukket store Veksler paa Kommunens Finanser, og Situationen

vanskeliggøres yderligere derved, at Kommunen i saa høj Grad har maattet staa i Forskud med Hensyn til Udgifter, som delvis refunderes af Staten. Det om Laan, der nu søges placéret i Amerika, andrager, efter hvad der forlyder, 15 Millioner Dollars.

En Højesteret paa Island. Reykjavik, Fredag den 11. Juli. Altinget har genvalgt sine Før-mænd fra forrige Samling, saaledes at Joh. Johannesson bliver Formand for det samlede Alting, Fysikus Bjørnson for øverste Afdeling og Olafur Briem for nederste Afdeling. Regeringen vil forelægge 33 Lovforslag, hvoriblandt et om Forandring af Forfatningen, som Følge af den nye Forbindelse mellem Danmark og Island, et vedrørende Oprettelse af en Højesteret i Reykjavik og et angaaende en ny Børnelov er de vigtigste.

Det af Regeringen forelagte Finanslovsforslag anslaaer Under-skuddet for 1920—1921 til over 300,000 Kr., men antagelig bliver det yderligere forøget.

Dødsfald. Medlem af Lands-overskatteraadet, Sogneraadformand, Gaardejer Thomas Lorentzen, Frisvad ved Varde, er afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygdom, 77 Aar gammel.

— Fhv. Kæmper i Saksøbing, Kammerraad A. W. Trub-schenck er afgaaet ved Døden, 93 Aar gammel. Han har været Kæmper i 40 Aar og desuden Byraadsmedlem, Forligskommissær og Branddirektør for Købstædernes Brandforsikring, m. m. — Snekermester Fr. Hegaard i Hammel er forleden afgaaet ved Døden, 68 Aar gl. Den afdøde, der var en anset og dygtig Haandværker, har siddet i Hammel Haandværkerforenings Bestyrelse og var i en lang Aarrække Vurderingsmand til Ejendomsstyrelsen.

— Efter et længere Sygeleje er Dispatchør Viggo Middelboe Eftermiddag 12. Juli afgaaet ved Døden paa sin Bopæl i Charlottenlund i en Alder af 50 Aar.

Odense som Havneby. Millionbevillinger til Udvidelse af Kanal og Havn. — Fra „Natt.” særlige Korrespondent — Odense, Torsdag den 10. Juli. Inden for Odense Handelsstand har man i længere Tid været klar over, at Odense Kanal trængte til at uddybes til 7,5 m for at imødekomme de Krav, de store Skibstyper stiller.

Byens Styrelse har været lyd-hør over for denne Betragtning og har ment, at der burde af-res store Beløb, for at Odense Kanal kunde bevare sin Stilling som Stabelplads for Fyn og konkurrere med de andre større Provinshavne.

Med Assistance af Havnebyg-mester Lorenz, København, er der nu projekteret en Plan, som tager Sigte paa Udviklingen i de næste 50—100 Aar.

Som første Led i Projektet fore-ligger Forslag om en Uddybning af Kanalen til 7,5 m og Af-retning af Sejllobet i Fjorden m. m. til et Beløb af 7½ Mill. Kr., at udføre i 3 Aar. Som det næste Led, der eventuelt kan ud-føres samtidig, foreslaas Udvidelse af Havnen ved Udgravning i Aalykkeengen til et Beløb af ca. 4 Mill. Kr.

Ved 1. Behandling har Byraadet vedtaget at iværksætte Ar-bejdet med Uddybningen af Kanalen, for saa vidt der kan op-naas tilfredsstillende Laanevil-kaar. Det andet Led af Planen tager Raadet først Stilling til, naar Forhandlingerne om Havne-banen og Flytning af Bogense Landevej er naaet til Afslutning.

„Kristelig Handelsforening for Sydjylland.” Ved et Møde, som afholdtes paa „Missionshotellet” i Lunderskov, Kristi Himmelfartsdag, hvortil en Kreds af troende Forretningsdrivende, saavel Syd, som Nord for Grænsen, var indbudt, blev der vedtaget at stifte en Forening med ovenstaaende Navn.

Foreningens Hovedformaal skal være at virke for Kristendommens Udbredelse i den danske Handelsstand og at søge Handelsmoralen højnet. Til at udarbejde Lovene m. m. valgte en midlertidig Bestyrelse bestaaende af: Købmand V. Stigaard, Kolding (Formand), Cyklehandler Henriksen, Brørup (Næstformand), Boghandler Sparre Ulrich, Vamdrup (Sekretær), Købmand H. Juhl, Kolding, Købmand Johs. Schou, Vamdrup, Træhandler Rasmussen, Varde, og Købmand Tange, Sommersted.

Paa et Bestyrelsesmøde, der afholdtes i Kolding den 9. Juli blev Lovene endeligt udarbejdede, saa de kan forelægges paa Generalforsamlingen, der agtes afholdt i Kolding den 17. Aug.

Foreningens nordlige Grænse bestemmes af en Linie, der trækkes fra Fredericia til Varde og den sydlige Linie af den nye Rigsgrænse. Inden for disse Linier vil der ved Henvendelse til Foreningens Formand kunne optages som Medlem enhver troende Forretningsdrivende, der har Købmands eller Detailhand-lerborgerskab.

En Milliongave. Etatsraad Emil Gluckstadt, som for 2½ Mill. Kr. har købt en Del af Frederiks Hospital, har sendt Det danske Kunstindustrimuseum følgende Brev, hvori han tilbyder vederlagsfrit at skænke det Grønnegaarden med paastaaende Bygninger:

Søstyst pr. Klampenborg, den 10. Juli 1919.

Det Danske Kunstindustrimuseum! — Som det vil være Dem bekendt, har jeg af Finansministeriet købt Frederiks Hospitals Komplekset; mit Øjemed med dette Køb har foruden derved at medvirke til Bygningernes Bevarelse været at skabe Mulighed for en værdig og smuk Plads til de Samlinger, som Det Danske Kunstindustrimuseum ejer.

Det Samarbejde mellem Kunst og Handværk, som disse Samlinger giver Udtryk for, er efter min Mening af en saa stor kulturel og ansporende Betydning, at jeg gerne vil bidrage mit til, at Museet faar saadanne Pladsforhold og Udvidelsesmuligheder, at de størst mulige Kredse let kan faa Adgang til at drage Nytte af Museet.

Ud fra disse Betragtninger tilbyder jeg herved Det Danske Kunstindustrimuseum Matr. Nr. 142 F. kaldet „Grønnegaarden” med de fire Bygningskomplekser, der omgiver denne, uden noget Vederlag — med de Servituter, der hviler derpaa — paa Betingelse, af, at Museet, saasnart de nævnte Ejendomme kan stilles til Disposition, indretter disse til Museets Enebrug, Ærbødigt

E. Gluckstadt.

65,000 arbejdsløse, men ingen arbejdsvillige. Vi har tidligere omtalt, hvorledes Arbejdsgiverforeningen efter Anmodning fra Indenrigsministeriets Arbejdsløshedsudvalg har ladet foretage en Undersøgelse, af hvorvidt Foreningens Medlemmer var i Stand til at beskæftige flere Arbejdere, end de gjorde, og efterhaanden som man faar det mægtige Materiale, der ved denne Lejlighed indkom, behandlet, giver det flere interessante Op-lysninger.

Efter en af de sidste Behandlinger af Materialet har det vist sig, at paa et Tidspunkt, hvor der var ca. 65,000 Personer, der oppebar Arbejdsløshedsunderstøttelse, kunde man i København have beskæftiget 4732 og i Provinserne 6312 Arbejdere flere, end man gjorde, men alle de fra saavel Hovedstaden som Provinserne indkomne Besvarelser paa de fra Foreningen udsendte Spørgeskemaer gaar ud paa, at det altid viste sig ganske umuligt at skaffe de nødvendige Folk. Mange af de paagældende Fabrikker og Haandværksmestre lægger ikke Skjul paa, at naar de ikke kunde faa Arbejdere, saa var Grunden den, at de omtrent betalte sig lige saa godt for Arbejderne at gaa og drive, samtidig med at de naturligvis oppebar Understøttelse, som selv at fortjene Pengene, og fra flere Faglyder Indberetningerne paa, at de Arbejdere man havde, med Forsæt gjorde deres Arbejde saa daarligt som muligt, for paa denne Maade at blive afskedigede, hvorefter de kunde gaa ind i det mere behagelige Hverv som „arbejdsløse”.

Det siger sig selv, at man fra alle Sider lægger Skylden for disse yderst uheldige Arbejdsforhold og den dermed følgende Arbejderdemoralisation paa den Arbejdsløshedslovgivning, vi har her hjemme, og som man ikke finder Mage til i noget andet Land. „Natt.”

Danmarks største Frugtplantage. For nogen Tid siden dannedes et Aktieselskab under Navn „Lollands Frugtplantage”. Foretagendet har nu begyndt sin Virksomhed. Paa 44 Tdr. Land i Frølev er udplantet 22,800 Æbletræer. I Løbet af 4—5 Aar ventner man at høste den første Frugt. Frugtplantagen er den største i Danmark.

H. C. Ørsted. En 100-Aars-Fest. I Sommeren 1920 er der forløbet et Aarhundrede, siden Hans Christian Ørsted udsendte sit berømte Skrift: „Experimenta circa effectum conflictus electrici in acum magneticam”, i hvilket Ørsted gjorde Rede for sin Opdagelse af Elektromagnetismen.

For paa værdig Maade at fejre Mindet om Ørstedes epokegørende Opdagelse dannedes allerede i Foraaret 1914 paa Initiativ af Geheimekonferensraad G. A. Hagermann en Ørsted-Komite, der blandt andet havde til Hverv at forberede Afholdelsen af internationale Fysiker- og Elektroteknikerkongresser i Mindeaaet.

Denne Komite, hvis Medlemsantal er ca. 80, nedsatte et Forretningsudvalg, hvis Sammensætning er følgende: Ingeniør Alex Foss, Formand, Direktør, Professor H. I. Hannover, Inspektør M. C. Harding, Sekretær, Telefondirektør Fr. Johannsen, Professor, Dr. Martin Knudsen, Næstformand, Professor Absalon Larsen, Professor P. O. Pedersen, Direktør H. P. Prior, Professor, Dr. C. J. Salomonsen, Professor, Dr. S. P. L. Sørensen, Professor, Dr. Vilh. Thom-sen.

WAR SAVINGS STAMPS

DELIVERED TO YOUR HOME

Tear Out—Fill In—Hand Letter—Carrier—or Mail to Post Office TO THE LOCAL POSTMASTER.—Kindly have letter-carrier deliver to me on _____ for which I will pay on delivery:

(Date) **\$5. U. S. WAR-SAVINGS STAMPS** at \$_____ each

(State number wanted) _____ (See prices below)

(State number wanted) _____ **25c. U. S. THRIFT STAMPS** at 25c. each.

Name _____

Address _____

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

W. S. S. COST DURING 1918					
April	\$4.15	July	\$4.18	Oct.	\$4.21
May	4.16	Aug.	4.19	Nov.	4.22
June	4.17	Sept.	4.20	Dec.	4.23

W. S. S. WORTH \$5.00 JANUARY 1, 1923